

سه تار و کودکی

گردآوری، آوانگاری و نگارش: هادی رضائی

تصویرگر: حمید صوفی

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

سر شناسه: رضائی، هادی، ۱۳۵۷-

عنوان و نام پدیدآور: سه‌تار و کودک

مشخصات نشر: تهران: موسسه خدماتی موسیقی عارف، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۵۶ ص؛ مصور (رنگی)، پارتیسیون.

شابک: ۹۷۹-۰۸۰-۲۶۲۳۲۸-۵

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

موضوع: سه‌تار -- آموزش به کودکان و نوجوانان

شناسه افزوده: صوفی، حمید، ۱۳۵۹-، تصویرگر

رده بندی کنگره: MT654

رده بندی دیویی: ۷۸۹/۷۲۳ [ج]

شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۴۷۷۶۰

انتشارات موسیقی عارف

 arefmusicshop

 arefmusic.sn

 www.aref.ir

تهران، خیابان جمهوری، نرسیده به میدان بهارستان، کوچه محمودی، پلاک ۳، طبقه اول

تلفن: ۳۱-۳۳۹۷۶۴۳۰ فکس: ۳۳۹۱۴۳۱۴ تلفن همراه: ۰۹۰۳۱۳۴۹۵۵۵

سه‌تار و کودک

گردآوری، آوانگاری و نگارش: هادی رضائی

نُت نویسی کامپیوتری: هادی رضائی

تصویرسازی: حمید صوفی

صفحه آرایی: حمید صوفی و هادی رضائی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان

مراکز پخش: انتشارات موسیقی عارف (تهران)، تلفن: ۳۱-۳۳۹۷۶۴۳۰-۳۱

آموزشگاه موسیقی آدوار (مشهد)، تلفن: ۰۵۱-۳۸۹۳۵۲۶۰ و ۰۵۱-۳۸۶۴۷۳۵۶

* برای دریافت فایل صوتی کتاب، به کانال t.me/arefsounds یا t.me/setarandchild مراجعه نمایید.

فهرست

تو خواب راه رفتم.....	صفحه ۲۸	پیش گفتار مولف.....	صفحه ۴
ساعت.....	صفحه ۲۹	ساختمان سه تار.....	صفحه ۶
جینگل بلز.....	صفحه ۳۰	پهنه صوتی سه تار.....	صفحه ۷
مارش تُرک.....	صفحه ۳۱	کوک سه تار.....	صفحه ۸
ترانه شادی.....	صفحه ۳۲	تنوری موسیقی.....	صفحه ۹
سه ضربی.....	صفحه ۳۳	تمرین دست باز.....	صفحه ۱۰
تَرَن.....	صفحه ۳۵	تمرین انگشت اول.....	صفحه ۱۱
پروانه‌ها.....	صفحه ۳۶	زاغی.....	صفحه ۱۲
عروسک جون.....	صفحه ۳۷	تمرین انگشت دوم.....	صفحه ۱۳
مرغ سبز و زیبا.....	صفحه ۳۹	رفت و برگشت.....	صفحه ۱۴
توضیح در مورد دولاچنگ.....	صفحه ۴۰	تعویض سیم و آرپژ.....	صفحه ۱۵
اتودهای دولاچنگ.....	صفحه ۴۱	نوائی.....	صفحه ۱۶
بارون بارونه.....	صفحه ۴۲	من بزی دارم.....	صفحه ۱۷
پیشی جونم.....	صفحه ۴۳	خورشید خانوم.....	صفحه ۱۸
توضیح شش هشت.....	صفحه ۴۴	عروسک قشنگ من.....	صفحه ۱۹
تولدت مبارک.....	صفحه ۴۵	سپیده.....	صفحه ۲۰
مرغ سحر.....	صفحه ۴۶	توپ سفیدم.....	صفحه ۲۱
در فکر تو بودم.....	صفحه ۴۷	ماه تو آسمونه.....	صفحه ۲۲
چهارپاره.....	صفحه ۴۹	چک چک باران.....	صفحه ۲۳
خسروائی.....	صفحه ۵۰	خوشحال و شاد و خندان.....	صفحه ۲۴
کرشمه.....	صفحه ۵۱	شاپرک و حلزون.....	صفحه ۲۵
سه لا چنگ.....	صفحه ۵۲	میهن ما ایران.....	صفحه ۲۶

پیش‌گفتار

با اینکه حدود یک قرن از ثبت اولین دستورهای مقدماتی تار و سه‌تار با بهره‌گیری از نوتاسیون غربی در ایران گذشته و مولفین و اساتید مختلف هر از چند سالی در صدد به روزرسانی شیوه‌های انتقال مفاهیم نوازندگی این سازها بوده‌اند، لیکن تقریباً هیچ‌گاه کتابی مصور و مستقل در این زمینه برای گروه سنی کودک و نوجوان به رشته تحریر درنیامده است.

با اقبال بیش از پیش خانواده‌های ایرانی به موسیقی و گسترش کلاس‌های موسیقی کودک، شیوه‌های گوناگونی که اغلب ریشه غربی داشته‌اند، اساس آموزش قرار گرفته و به تبع آن سازهای غربی بیشتر از سایرین مورد توجه عموم واقع شده‌اند. در این بین همکارانی پیدا شده؛ اندیشه ترویج و فراگیری سازهای ایرانی را در سر پرورانده و کمر به جمع‌آوری شیوه‌های به‌روزتری در راستای معرفی و آموزش به کودکان و نوجوانان ایرانی بسته‌اند.

«سه تار و کودک» بخشی از تجربه چندین و چند سال فعالیت نگارنده در این زمینه است. این کتاب که برای گروه سنی کودک و نوجوان طراحی شده، می‌کوشد تا با بهره‌گیری از پتانسیل رنگ، شعر و تصویر، در قالبی ساده، کودکان را به موسیقی شیفته سازد. در این میان، توجه به سلسله مراتب آموزشی از آسان به دشوار و از کوتاه به بلند قطعات آوانگاری شده، در دستور کار قرار گرفته است. پرهیز از تئوری‌های خسته‌کننده در ابتدای کتاب و آموزش تدریجی آن به فراخور قطعات و درس‌ها از اهداف اصلی است؛ آن هم برای فردی که به احتمال قریب به یقین دوره مبانی مقدماتی موسیقی را در کلاس‌های رایج کودک گذرانده است.

نکته حائز اهمیت دیگری که این کتاب را از سایر دستورهای مشابه متمایز می‌کند، توجه به فواصل کوتاه انگشت‌گذاری و تاکید بر نیم‌پرده‌ها در مشق‌های نخست برای **دستان کوچک** است؛ چنان‌که حتی در صورت وجود سازهای یک‌دوم و سه‌چهارم، ممکن است نادیده گرفتن آن در آغاز راه نوازندگی، کودک را از پیمودن مسیر دل‌سرد کند. انتقال قطعات به راحت‌ترین پوزیسیون، در مسیر درس و نگاه به هم‌نوازی با سازهای آکومپانیمان مانند پیانو، گیتار و... ویژگی دیگری است که از نگاه کتاب، مغفول نمانده است.

در عین حال، این اندیشه نوپا می‌تواند چشم‌اندازی را مقابل دیدگان نکته‌سنج همکاران و اساتید عزیز گشوده تا ضمن صیقل یافتن در آینده، افق‌های جدیدتری فرا راه همه ما قرار دهد...

ساختمان سه تار

نام امروزی این دستان ها (پرده ها) ی سه تار
توضیح: پرده های کم رنگ در برخی سه تارها بسته می شوند.

شیطانک

رِ بِمَل

رِ کُرُن

رِ

مِ بِمَل

مِ کُرُن

مِ

فَا

سُل

لَا

سِ

دو

رِ

مِ

فَا

سُل

لَا بِمَل

دست باز سیم اول و سوم

دست باز سیم دوم

دست باز سیم چهارم

نام نت ها یا نغمه های سه تار بر روی خطوط حامل موسیقی

(گستره صدائی سه تار)

زاغی

شعر: آرمان امید
آهنگ: کارل اُرف
آوانگاری: هادی رضائی

سطح یک

سطح دو: پوزیسیون دوم

زاغی کجائی؟
رو شاخه درختا
ماهی کجائی؟
تو آبیای دریا
بارون کجائی؟
اون بالاها تو ابرا
شادی کجائی؟
تو آوازا، تو سازا

- * دوست من! هدف از نگارش این قطعه، تقویت انگشت اول روی سیم دوم سه تار است.
- * علامت کمان زیر عدد، همیشه نشانه قرار گرفتن آن انگشت، روی سیم دوم در سه تار است.
- * ضمناً علامت دو نقطه روی هم پیش از پایان قطعه ||:، نشانه تکرار از آغاز است.

هادی رضائی

متولد ۱۳۵۷ مشهد

کارشناس نوازندگی موسیقی ایرانی

کارشناس ارشد اتنوموزیکولوژی (موسیقی شناسی)

فعالیت موسیقی خود را از سال ۱۳۷۶ با فراگیری هنر دف‌نوازی در مشهد آغاز نموده و یک‌سال بعد در تهران پی گرفت. سپس از سال ۱۳۷۸ و ۱۳۸۰ به ترتیب به نواختن باغلاما و سه تار روی آورد. در سال ۱۳۸۵ به دانشکدهٔ هنرهای زیبای دانشگاه تهران راه یافته و در شهریور ۱۳۸۹ از پایان‌نامهٔ خویش با موضوع «بررسی فواصل بالقوهٔ نوازندگان سازهای خانوادهٔ باغلاما در ایران» دفاع کرد. پس از آن به مشهد عزیمت و به سال ۱۳۹۲ آموزشگاه موسیقی «ادوار» را در آنجا تاسیس نمود. سپس در سال ۱۳۹۶ وارد دانشکدهٔ موسیقی دانشگاه هنر شده؛ در بهمن ۱۳۹۸ رسالهٔ کارشناسی ارشد خویش را با عنوان «مطالعهٔ موسیقی تربیت‌جام؛ مسألهٔ تغییرات، ارائه داد...

اهم فعالیت‌های موسیقایی وی:

بنیان‌گذاری گروه دف‌نوازان هیوا (۱۳۸۲) و گروه موسیقی ژار (۱۳۸۳)

تالیف کتاب «دف‌نوازی بر اساس جملات کاربردی» (۱۳۸۴)

نگارش و تنظیم اپیزود (سر آغاز، سرانداز، سرافشان، سرانجام) و قطعات شورانگیز، طرب‌انگیز، جنون، شوکران، پارسه، حیران،

خلیج فارس، رومی، لولی، دریا و... برای آنسامبل کوبه‌ای (۱۳۸۲-۱۳۹۲)

سرپرستی و همکاری با گروه‌ها و ارکسترهای متعدد، برگزاری و اجرا در کنسرت‌های گوناگون داخل و خارج از ایران و نوازندگی در

آلبوم‌های مختلف موسیقی (۱۳۷۷-۱۳۹۹)

اساتید وی:

مسعود حبیبی (دف)، داریوش طلائی، سپیده مشکی، حمیدرضا مرتضوی (سه تار)، ارسلان کاوه، بابک شریفی، نوید مشمر (باغلاما)

عزیز تنها (دوتار)، منصور رسا (گیتار)، دکتر شاهین فرهت (هارمونی)، دکتر علیرضا مشایخی (کنترپوان)، دکتر خسرو مولانا

(مبانی آکوستیک)، دکتر هومان اسعدی (اتنوموزیکولوژی)، دکتر ساسان فاطمی، دکتر سید حسین میثمی، دکتر حمید عسکری،

دکتر امیرحسین پورجوادی، دکتر حسام‌الدین سراج، دکتر محمدرضا آزاده‌فر، داریوش بیرنیاکان، شریف لطفی، محمد حقگو و...